

1.5.1.-339-2076

Bilaga 7

Stockholms
stad

Äldrenämnden

Utdrag ur nämndprotokoll
Sida 1 (5)
sammanträde 17 maj 2016

Fotokopiens överensstämmelse
med originalet intygas:

Barbara Alluani

STOCKHOLMS STAD Kommunstyrelsen Registratöret	
Ink.	2016-06-15
Dnr:	152-1055/2016
Till:	R. VIII

**§ 12 Anhörig- och objektanställningar inom hemtjänsten
i Stockholm**

Dnr 350-503/2016

Utdrag

**Protokoll nr 6 fört vid äldrenämndens
sammanträde tisdagen den 14 juni 2016**

Tidpunkt:

Kl. 16.00-16.45

Plats:

Stadshuset, Stora kollegiesalen, plan 1

Paragrafer 1- 27, omedelbart justerade: § 12-14, § 16-17 och § 19

Torun Boucher (V)
Ordförande

Sofia Modigh (KD)
Vice ordförande

Närvarande

Ledamöter

Torun Boucher (V), ordförande
Sofia Modigh (KD), vice ordförande
Mirja Räihä (S)
Bo Hansson (S)
Christopher Ödmann (MP)
Eivor Karlsson (MP)
Dennis Wedin (M)
Alexandra Östback (M)
Anita Lundin (M)

Ersättare:

Gisela Norrman (S), tjänstgörande
Magnus Grönlund (S), tjänstgörande
Else-Marie Bjellqvist (S)
Elena Gonzales (V)

Äldrenämnden
Avdelningen Utbildning och administration

Storforsplan 36, Farsta Centrum
106 64 STOCKHOLM
stockholm.se

Erik Vallström (Fi)
Yvonne Riddervik (M), tjänstgörande
Johan Frantz (M), tjänstgörande
Thomas Linn (M)
Niklas Källberg (FP)
Britt Westerlind (KD)
Alfred Askeljung (C)

Förhinder:

Ledamöterna Rana Carlstedt (S), Sven Britton (S), Elisabeth Bäckström (M) och Ann-Katrin Åslund (FP) samt ersättaren Halit Azizoglu (MP).

Tjänstgörande ersättare:

Gisela Norrman (S) för Rana Carlstedt (S), Magnus Grönlund (S) för Sven Britton (S), Yvonne Riddervik (M) för Elisabeth Bäckström (M) och Niklas Källberg (L) för Ann-Katrin Åslund (L).

Närvarande tjänstemän:

Förvaltningschefen Ann-Christine Hansson, avdelningscheferna Raili Karlsson, Karin Ekdahl Wästberg, AnnMarie Ståhl och Annelie Svensson samt nämndsekreteraren Barbara Ahlmark. I mötet deltog också Lina Hultman, borgarrådssekreterare vid äldre- och personalroteln (V) och Matilda Malmquist Glas, borgarrådssekreterare vid finansroteln (S).

---

§ 12 Anhörig- och objektanställningar inom hemtjänsten i Stockholm

Dnr 350-503/2016

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag att upphöra med anhörig- och objektanställningar inom hemtjänsten i Stockholms stad från och med 1 januari 2017.
2. Äldrenämnden godkänner att beslut om anställning av anhörig som anhörigvårdare ska fattas av enhetschef på beställarenhet enligt 4 kap 2 § Socialtjänstlagen (SoL).

3. Äldrenämnden godkänner att beslut om anställning av anhörigvårdare inte ska ingå i valfrihetssystemet. Den som anställs som anhörigvårdare ska vara anställd på PAN-avtal.
4. Äldrenämnden överlämnar förslaget till kommunstyrelsen för vidare beslut i kommunfullmäktige.
5. Äldrenämnden föreslår att kommunfullmäktige ger äldrenämnden i uppdrag att utreda hemtjänstersättningen när insatser utförs av anhörigvårdare.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2016-05-05.

Valfrihetssystemet i hemtjänsten har inneburit att Stockholms stad har goda möjligheter att tillgodose olika behov av språklig och kulturell kompetens. I vissa speciella fall har det tidigare varit nödvändigt att anhörig- eller objektanställda. Behoven kan dock idag oftast tillgodoses genom någon av stadens många utförare som har personal med den efterfrågade kompetensen, språket och de kulturella kunskaper som efterfrågas.

I takt med att allt fler svårt sjuka vårdas i hemmet har hemtjänstens arbete förändrats, det ställs allt högre krav på personalens kompetens och yrkeskunskap. Under åren har kraven på personalens kompetens, oavsett anställningsform, höjts i förfrågningsunderlaget vid upphandling av hemtjänstutförare för att säkerställa kvaliteten inom vården och omsorgen som staden erbjuder. Trots omfattande utbildningssatsningar inom äldreomsorgen har det varit svårt att höja utbildningsnivån inom hemtjänsten.

Av granskningen framgår att anhörig- och objektanställda oftast har tidsbegränsade anställningar och arbetar deltid, de saknar adekvat utbildning och har bristande kunskaper i svenska språket. De arbetar ensamma och träffar sällan ledning och annan personal.

Dokumentationen av planering och genomförande av arbetet är ofta bristfällig. Av rapporteringen i ParaGå framkommer att såväl anhörig- som objektanställda ofta arbetar veckans alla dagar året runt. Arbetstidslagen följs således inte.

I budget 2016 tog kommunfullmäktige beslut om att nyanställning av anhörig- och objektanställningar i hemtjänst upphör från och med 1 januari 2016.

Äldreförvaltningen föreslår att anhörig- och objektanställning inte ska tillåtas i Stockholms stad. Vidare föreslår äldreförvaltningen stöd till de som har varit anhörig- och objektanställda i form av utbildningsinsatser.

En av de viktigaste frågorna inom äldreomsorgen idag är hur hemtjänsten kan utvecklas så att den blir en attraktiv arbetsmarknad. Den utredning som äldreförvaltningen genomfört "Utveckling av hemtjänst" (ÄN dnr 350-187/2016) visar att målet med utvecklingsarbetet inom hemtjänsten har varit att öka den enskildes inflytande, förbättra samverkan runt den enskildes behov samt att öka handlingsfriheten för hemtjänstpersonalen. Vidare är det viktigt att hemtjänstpersonalen kan tillmötesgå den enskildes dagsaktuella behov och önskemål. En förutsättning för detta är dock att personalen har den kompetens som krävs och är trygg i sin profession. Om hemtjänsten ska klara sitt uppdrag i framtiden krävs såväl kompetens som rimliga anställningsvillkor.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättare samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och tjänstgörande ersättaren Niklas Källberg (L) anmäler ett gemensamt särskilt uttalande med stöd av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C).

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande från (KD), (M) och (L) med stöd av ersättaryttrande från (C):

"I budget 2016 tog kommunfullmäktige beslut om att nyanställning av anhörig- och objektanställningar i hemtjänst inte skulle tillåtas från och med 1 januari 2016. Föreliggande tjänsteutlåtande från äldreförvaltningen redogör på ett förtjänstfullt sätt vad den påföljande utredningen av dessa anställningsformer kommit fram till.

Allt fler svårt sjuka äldre vårdas i hemmet vilket ställer förändrade och höga krav på personalens kompetens och yrkeskunskap. Alliansen i äldre nämnden delar förvaltningens slutsats att rekommendera äldre nämnden att besluta att upphöra med anhörig- och objektanställningar inom hemtjänsten i Stockholms stad från

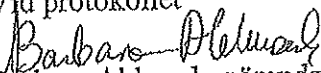

och med den 1 januari 2017 samt att anställning av anhörigvårdare inte ska ingå i valfrihetssystemet. Vi ser positivt på att det fortsatt blir möjligt att en anhörig anställs som anhörigvårdare om synnerliga skäl föreligger och att detta sker efter beslut av enhetschef på beställarenhet. Det kan finnas önskemål som hemtjänsten inte kan tillgodose på exempelvis språkområdet.

Grundförutsättningen för ett sådant beslut är dock att den som ska anställas för uppdraget har adekvat kunskap och utbildning, samt förbinder sig att delta i gemensamma kvalitetsutvecklingsinsatser som staden eller annan leverantör anordnar.

När så sker ska det finnas tydliga krav från beställarsidan och en mycket god insyn i arbetet, vilket vi härmed kraftigt vill understryka. Det är viktigt att den äldre får omsorg av hög kvalitet även när det är en anhörig som står för vården.”

Vid protokollet

Barbara Ahlmark, nämndsekreterare